

YTTRANDE
10 sep 2013
Dnr. 6-26-13

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Remiss av promemorian Förslag till genomförande av energieffektiviseringsdirektivet i Sverige

Dnr. N2013/2837/E

SAMMANFATTNING

Näringsdepartementet har i sin promemoria (N2013/2837/E) lämnat förslag på hur Energieffektiviseringsdirektivet kan genomföras i Sverige. Det övergripande målet i energieffektiviseringsdirektivet är att EU:s primärenergianvändning ska minska med 20 procent till 2020 jämfört med prognos. Konjunkturinstitutet anser att mål för energieffektivisering inte behövs. Konjunkturinstitutet ser därmed samhällsekonomiska vinster av att agera utifrån direktivets, och gällande EU-rätts, lägsta ambitionsnivå – och när det är möjligt ta fasta på direktivets vaga formuleringar. Detta ger utrymme att styra politiken direkt mot klimatproblemet samtidigt som bindningen till fördyrande energipolitiska mål försvagas. Näringsdepartementets tillämpning är däremot mer ambitiös än vad direktivet kräver. Vidare bör styrmedel noggrant utvärderas innan de bibehålls och långsiktigt ”permanentas” – särskilt när flera av dessa inte säkert kan sägas främja kostnadseffektiviteten i klimat- och energipolitiken.

SLUTSATSER

- Konjunkturinstitutet vill understryka att det är orimligt och resurs(tids)ineffektivt att de enskilda medlemsstaterna, vid utformande av sina nationella mål, ska beakta unionsmålet. Detta kräver att medlemsstaterna både beaktar de andra medlemsstaternas nationella mål (vilka kan uttryckas på olika sätt), och även huruvida dessa mål ser ut att uppfyllas. Detta riskerar att resultera i bedömningar där ”äpplen jämförs med päron”.
- Direktivet anger att varje medlemsstat ska ange ett *vägledande* nationellt energieffektiviseringsmål. Detta kan ge utrymme att styra politiken direkt mot klimatproblemet samtidigt som bindningen till fördyrande energipolitiska mål försvagas. Näringsdepartementets tillämpning är däremot mer ambitiös än vad direktivet kräver.
- Näringsdepartementet föreslår att befintliga styrmedel i huvudsak ska användas vid implementering av direktivet. Det är inte tydligt att motivet för detta är styrmedlens kostnadseffektivitet. Detta trots att direktivet kräver det.
- Konjunkturinstitutet betonar att det är viktigt att skilja mellan *marknadshinder*, vilka innebär förhållanden som på något sätt hindrar energieffektivisering och *marknadsmisshälsan* vilka genererar en ekonomiskt ineffektiv nivå på energianvändningen. Det är *bara* när det förekommer marknadsmisshälsan som styrmedel kan vara befogade ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

KOMMENTERADE AVSNITT

Konjunkturinstitutet har valt att kommentera områden där det samhällsekonomiska perspektivet är viktigt. Vi kommenterar utredningens generella överväganden vilka rör befintliga styrmedlen och begreppet kostnadseffektivitet. Konjunkturinstitutet lämnar även synpunkter i anslutning till artikel 7 och 8 samt till Näringsdepartementets förslag vilka knyter an till direktivets mål, tillämpning och syfte.

Promemorians avsnitt 3.3 Generella överväganden: Särskilt om nuvarande styrmedel

Näringsdepartementet anser i första hand att befintliga styrmedel bör användas (om än justeras och förbättras) när direktivet genomförs i Sverige. Detta inte minst av ”praktiska och ekonomiska skäl”.

Konjunkturinstitutet anser att:

- Det går inte, såsom Näringsdepartementet hävdar, att motivera befintliga styrmedel baserat på att man därmed kan (s. 38) ”utnyttja befintliga rutiner och administrativa system...[...], att man behöver lägga mindre tid på att informera berörda aktörer om styrmedel som redan finns etablerade och är kända”...etc.
- Existerande styrmedel bör utvärderas utifrån kostnadseffektivitet och inte bara bibehållas för att de redan finns där. Direktivet ställer krav på ett ”främjande” av energieffektivisering så att unionens energibesparingsmål uppnås – där kostnadseffektivitet ska anses vara ett ledord.
- Programmet för energieffektivisering i energiintensiv industri (PFE)¹ är exempelvis ett icke-kostnadseffektivt styrmedel vilket varken bör förlängas eller återinföras i reviderad form.
- Flera analyser visar att energieffektiviseringsmålet kan bli svårt att nå med befintliga styrmedlen. Det är oklart hur Näringsdepartementet förhåller sig till detta när det bedömer att befintliga styrmedlen ska bibehållas eftersom de ”kan bedömas motsvara det som krävs enligt direktivet”.

Promemorians avsnitt 3.3 Generella överväganden: särskilt om begreppet ”kostnadseffektivitet”

Näringsdepartementet skriver (s. 38); ”Det finns bara krav på att vidta olika åtgärder om de är kostnadseffektiva, dvs. lönsamma.” (Konjunkturinstitutets understrykning.)

Vidare menar Näringsdepartementet att begreppet bör brytas ner på ”lägre nivå”, samt ”i relation till varje specifikt sammanhang” och skriver vidare att (s. 38); ”Någon generell tolkning kan svårligen göras av för vem det är ’lönsamt’ i olika situationer att göra någonting”. (Konjunkturinstitutets understrykning.)

Konjunkturinstitutet anser att:

- Genom att likställa kostnadseffektivitet med ”lönsamhet” förs tankarna till företagsekonomiska kriterier och att beakta något i isolation. Kostnadseffektivitet handlar dock om att jämföra – att exempelvis ställa styrmedel mot varandra i förhållande till ett gemensamt mål. Kostnadseffektivitet är ofta ett avgörande kriterium i styrmedelssammanhang. Detta innebär att styrmedel utvärderas utifrån deras förmåga att uppnå ett givet mål till lägst kostnad för samhället och handlar därmed om att så korrekt som möjligt estimerar alternativkostnaden för de styrmedel som föreslås.
- I ett kostnadseffektivitetssammanhang handlar det inte om ”för vem det är lönsamt”. Olika styrmedel/styrmedelskombinationer kan ge upphov till varierande fördelningseffekter gällande vilka som får bära kostnaden (för att uppnå

¹ Programmet innebär att företag måste identifiera, genomföra och rapportera energieffektiviserande åtgärder. I gengäld befrias företagen från skatt på el som används i tillverkningsprocessen.

målet) – men detta är en fördelningseffekt – och har inte med styrmedlets kostnadseffektivitet att göra.

- En del av begreppsförvirringen kan härröra från direktivets användning av termen ”åtgärder” - enskilda åtgärder, policyåtgärder, specifika åtgärder etc. Här skulle en tydlig åtskillnad behöva göras mellan åtgärder och styrmedel. I utvärderingssammanhang är det också viktigt att särskilja effekter av åtgärder som uppkommer spontant från effekter som uppkommer inom ramarna för ett styrmedel.

Artikel 1: syfte och tillämpningsområde samt Artikel 3: energieffektiviseringsmål

I artikel 1.1 anges att syftet med direktivet är att fastställa en gemensam ram för åtgärder för främjande av energieffektivitet inom unionen för att säkerställa att unionens energieffektiviseringsmål för 2020 uppnås. I artikel 1.2 sägs att de krav som fastställs i direktivet är minimikrav.

Konjunkturinstitutet betonar att:

- Det är klimatmål, och inte energieffektiviseringsmål som behövs. Givet ett klimatmål kommer aktörerna själva välja att använda mer förnybar energi samt att använda energin mer effektivt.
- Även Näringsdepartementet samt Europeiska kommissionen² har nu börjat ifrågasätta den samhällsekonomiska vinsten av att ha mål för energieffektivisering. I regeringens faktapromemoria (2012/13: FPM110), vilken författats av Närings- och Miljödepartementet, står att läsa att (s. 2); ”de långsiktiga klimatmålen tydligt måste vara styrande...” samt ”Ett eventuellt förslag om bindande mål för andelen förnybar energi och energieffektivisering för 2030 behöver analyseras vidare för att ett principiellt ställningstagande ska kunna göras”. I den utredning som kommenteras här tycks dock Näringsdepartementet inte tillämpa detta resonemang – utan diskuterar istället enbart svårigheter med att tillämpa ytterligare nationella energieffektiviseringsmål – och framhäver fördelarna att hålla sig till det ”gamla” nationella energintensitetsmålet.
- Eftersom det i artikel 1 framgår att medlemsstaterna ska formulera *vägledande* nationella energieffektiviseringsmål hade det varit bättre om Näringsdepartementet i större utsträckning tagit fasta på direktivets användning av begrepp såsom ”främjande” och ”vägledande” vilka kan ge utrymme för aktörerna själva att välja den optimala mixen av förnybar energi och energieffektivisering. Konjunkturinstitutet ser samhällsekonomiska vinster av att agera utifrån direktivets, och gällande EU-rätts, lägsta ambitionsnivå – och när det är möjligt ta fasta på direktivets vaga formuleringar. Detta ger utrymme för att styra politiken direkt mot klimatproblemet samtidigt som bindningen till fördyrande energipolitiska mål försvagas.
- När specifika krav föreligger, såsom enligt direktivets artikel 7, ska kraven ställas i nivå med direktivets minimikrav.
- Det är problematiskt att det i artikel 1 framgår att unionens mål är ”överordnat” och i artikel 3 anges att unionens energianvändning *ska* vara en given kvantitet år 2020. Trots att de nationella målen inte är bindande, måste således medlemsstaterna beakta minimikrav i enlighet med gällande EU-rätt och förhålla sig till att unionens energianvändning ”inte *ska* vara högre än” en given kvantitet – där även kommissionen enligt artikel 3, punkt 2, ska ”bedöma vilka

² I COM (2013) 169 står att läsa (s. 9); ”En huvudfråga är i vilken utsträckning energimarknader, genom prissignaler och laststyrning, i sig kan ge tillräckliga incitament för energieffektivisering, inklusive beteendeförändring hos konsumenter, och om utsläppshandelssystemet och dess påverkan på elpriserna kommer att ge incitament för energibesparingar även i avsaknad av särskilda mål eller åtgärder”.

framsteg som gjorts” för att uppnå målet genom att (punkt 3) ”summera medlemsstaternas inrapporterade nationella vägledande energieffektivitetsmål”. Konjunkturinstitutet anser det oklart vilken betydelse det får om unionen har synpunkter på ett nationellt vägledande mål eller en nations faktiska måluppfyllelse.

- Det är orimligt och resurs(tids)ineffektivt att de enskilda medlemsstaterna, vid utformande av sina nationella mål, ska beakta unionsmålet. Detta kräver att medlemsstaterna både beaktar de andra medlemsstaternas nationella mål (vilka kan uttryckas på olika sätt), och även huruvida dessa mål ser ut att uppfyllas. Detta riskerar att resultera i bedömningar där ”äpplen jämförs med päron”.

I artikel 1.1 (se även artikel 19) står att läsa; ”Genom direktivet införs bestämmelser som dels är avsedda att avlägsna *hinder* på energimarknaden och avhjälpa marknadsmisslyckanden som hindrar effektivitet i försörjningen och användningen av energi...” (Konjunkturinstitutets kursivering.)

Konjunkturinstitutet betonar att:

- Det är viktigt att skilja mellan *marknadshinder*, vilka innebär förhållanden som på något sätt hindrar energieffektivisering och *marknadsmisslyckanden* vilka genererar en ekonomiskt ineffektiv nivå på energianvändningen. Det är *bara* när det förekommer marknadsmisslyckanden som styrmedel kan vara befogade ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Artikel 2: definitioner

I Artikel 2 anges 45 definitioner, vilka ska gälla. Näringsdepartementet menar att listan över definitioner visserligen är bindande, men inte bör förutsätta någon reglering från medlemsstatens sida. Istället ska definitionerna, i den mån de passar in i svensk rätt, tas med där för att förtydliga innebörden och tillämpligheten i exempelvis de lagar som införlivar direktivet. Näringsdepartementet kommenterar inte definitionerna som sådana. Konjunkturinstitutet vill dock uppmärksamma en av definitionerna. I artikel 2, punkt 5 står det att läsa;

”energibesparing: en mängd sparad energi som fastställs genom mätning och/eller uppskattning av användningen före och efter genomförande av en åtgärd för att förbättra energieffektiviteten, med normalisering för yttre förhållanden som kan påverka energianvändningen.”

Konjunkturinstitutet menar att:

- Ovanstående definition såsom den formulerats i en ”före och efter mätning” kan resultera i en fragmenterad bedömning av åtgärdernas effekter. Kommissionen riskerar att missa eventuella rekyleffekter, vilka verkar genom flera led i ekonomin, och innebär att energivinster används till ökad energianvändning.

Artikel 7: kvotpliktssystem för energieffektivitet

Näringsdepartementet hänvisar till Energimyndighetens rapport *Implementering av artikel 7 i energieffektiviseringsdirektivet – Energimyndighetens beräkningar och förslag* samt Finansdepartementets promemoria *Bensin- och dieselkonsumtion i Sverige – ekonomiska skattningar av priselasticiteter*. Näringsdepartementet konstaterar att förslag till genomförande av artikel 7 bereds av regeringskansliet, och lämnar förutom en hänvisning till ovanstående rapporter, inga ytterligare kommentarer kring dessa utredningar.

Konjunkturinstitutet anser att:

- Det är oklart om Näringsdepartementet beaktat additionalitetsproblem när de föreslår att rådande styrmedel i huvudsak ska tillämpas. Sådana problem, ex-

empelvis i samband med informationsinsatser, har uppmärksammats i Riksrevisionens granskning. Näringsdepartementet återger istället bara direktivets artikel 7.9, punkt 12, vilken anger att energibesparingar inte får räknas dubbelt i de fall där inverkan av policyåtgärder överlappar varandra.

Artikel 8: energibesiktningar (kartläggningar) och energiledningssystem

I Artikel 2, punkt 25 identifieras energibesiktning/kartläggning³ såsom: ”ett systematiskt förfarande i syfte att få adekvat kunskap om den befintliga energianvändningsprofilen...[...] fastställa och kvantifiera kostnadseffektiva energibesparingsmöjligheter samt rapportera om resultaten”.

Av artikel 8.1 framgår att medlemsstaterna ”ska främja” tillgång till kostnadseffektiva energikartläggningar för slutanvändare, och i artikel 8.4 anges att ”Medlemsstaterna ska se till att företag som inte är små eller medelstora företag blir föremål för en oberoende och kostnadseffektiv energibesiktning...”.

- Definitioner och begrepp är otydliga i direktivet. Att stora företag ska bli föremål för en ”kostnadseffektiv besiktning”, som direktivet anger i exempelvis artikel 8.4, är inte detsamma som att energibesiktningar ska resultera i ”kostnadseffektiva besparingar” såsom framgår av artikel 2. Den förstnämnda formuleringen ställer krav på hur besiktningarna utformas och utförs, den andra ställer krav på vad styrmedlet skall uppnå. Målsättningen kan visserligen vara dubbel – men om så är fallet måste det tydligt framgå. Vidare kan det försvåra utvärderingen av styrmedlet när premissen ”ett mål, ett medel” inte tillämpas. Detta inte minst sedan graden av kostnadseffektivitet mest troligt skiljer sig åt beroende på vilket mål som utgör grunden för utvärderingen.

Näringsdepartementet bedömer att artikel 8.4 kräver att en lag om energikartläggning för stora företag tas fram. Vidare föreslås, i enlighet med direktivet, att kartläggningarna ska genomföras av en kvalificerad och/eller ackrediterad expert. Näringsdepartementet bedömer att denna ska vara certifierad (bland annat inneha sakkunskap) och oberoende (i förhållande till sin uppdragsgivare). Näringsdepartementet hänvisar till direktivets krav på en oberoende kartläggning och menar att en sådan formulering inte kan ”... tolkas på annat sätt än att experten som gör energikartläggningen ska vara oberoende”. Näringsdepartementet menar därför att det i lagen om energikartläggning för stora företag bör framgå att personen ska uppfylla särskilda krav på oberoende.

Konjunkturinstitutet anser att:

- Stora företag inte kan anses vara undantagna från artikel 8.1 som anger att kartläggningarna ska utföras ”på ett *oberoende sätt* av kvalificerade och/eller ackrediterade experter *i enlighet med kvalificeringskriterier*” (Konjunkturinstitutets kursivering). I artikeln står också att energikartläggningarna får genomföras av interna experter/besiktningmän men då enligt ett ”system för kvalitetsförsäkring och kvalitetskontroll”⁴.
- Konjunkturinstitutet ställer sig därför tveksam till utredningens bedömning att det är ”lämpligt att anknyta till reglerna om personcertifiering som föreslås inom ramen för energideklarationssystemet...” för byggnader. Det kan vara en väsentlig skillnad att förvärva sakkunskap om byggnader (vilka i viss mån kan anses homogena) och dito för industriella processer vilka kan vara mycket

³ Konjunkturinstitutet instämmer i Näringsdepartementets bedömning att kartläggning – och inte besiktning ska användas.

⁴ Direktivet anger (inledande punkt 25); "När energibesiktningar genomförs av interna experter innebär kravet på oberoende att de inte får vara direkt delaktiga i den verksamhet de besiktigar".

heterogena. Externa experter kan, på grund av bristande detaljkunskap, ha svårighet att komma med förslag på exempelvis processrelaterade besparingsåtgärder. Viktigt att ha i åtanke är att resultatet av krav på oberoende kan skilja sig åt beroende företagsstorlek, energiintensitet etc.

I direktivet definieras begreppen ”små och medelstora företag”. Detta görs i enlighet med kommissionens rekommendation 2003/361/EG (i avdelning I, i bilaga). Enligt den definitionen är ett företag varje enhet, oberoende av juridisk form, som bedriver ekonomisk verksamhet. Med små och medelstora företag avses företag som sysselsätter färre än 250 personer och har en årsomsättning som inte överstiger 50 miljoner EUR eller vilkas balansomslutning inte överstiger 43 miljoner EUR per år. Av artikel 2 framgår att denna definition ”gäller” (”shall apply”).

Även om direktivet inte uttryckligen säger det, tolkar Näringsdepartementet det som att ”stora” företag ska definieras motsatsvis dvs. med stora företag avses företag som sysselsätter fler än 250 personer, och vars årsomsättning överstiger 50 miljoner EUR eller vilkas balansomslutning överstiger 43 miljoner EUR per år. Vidare menar utredningen att; ”[a]visikten torde vara att företagsdefinitionen i bilagan även ska gälla vid avgränsningen av stora företag”.

Även om det inte framgår av direktivet eller i bilagan, bedömer utredningen baserat på bland annat tidigare EU-domar (statsstöds- och konkurrensområdet) att ”företag” även omfattar verksamheter som saknar vinstsyfte. Således omfattas all verksamhet som består i att erbjuda varor eller tjänster på en marknad. Därför uppskattar utredningen att cirka 1 500 företag i Sverige kan komma att träffas av kravet. De företag som ingår i gruppen är aktiebolag, ekonomiska föreningar, stiftelser, statliga enheter, kommuner, landsting, trossamfund och ideella föreningar. Utredningen menar därmed att det sannolikt är flera sektorer (organisationer) som inte arbetat med energieffektivisering eller energikartläggning i någon större omfattning tidigare, som kommer att träffas av kravet.

Konjunkturinstitutet anser att:

- Definitionen av begreppen – ”stora”, ”företag” samt ”ekonomisk verksamhet” har en stor betydelse för de totala samhällsekonomiska kostnaderna respektive nyttorna som genomförandet av en ny lag ger upphov till. Således måste dessa begrepp tydligt definieras. Även om både ”stora” samt ”företag” kan definieras som motsatsen till direktivets definition av små och medelstora företag är det inte tydligt vad som avses med ”ekonomisk verksamhet”.
- Det bör vara möjligt för medlemsstaterna att anta en annan definition för ekonomisk verksamhet än den som Näringsdepartementet föreslår, eftersom direktivet inte slår fast vilken definition som ska gälla. Viktigt i detta sammanhang är då att fastslå vilket marknadsmisslyckande som energikartläggningen avser att korrigera för. Ska kartläggningen motiveras utifrån informationsrelaterade problem på efterfrågesidan bör den riktas mot de slutanvändare där dessa problem finns och är tillräckligt stora.
- Emellertid innebär de bindande kraven i direktivet att kartläggningen *ska* genomföras i *stora företag*. Det finns en risk att detta begränsar möjligheterna att korrigera för faktiska marknadsmisslyckanden – åtminstone där de är som störst. Med anledning av att stora företag kan ha incitament att genomföra kartläggningar även vid frånvaro av styrmedel kan det vara svårt att fastställa vilka energieffektiviseringar som har skett till följd av kartläggningen och vilka som har skett exempelvis på grund att priset på energi höjts.

Utredningen föreslår att kartläggningarna kan komma att innefatta krav på obligatoriskt platsbesök. Utredningen menar att ”Det torde vara svårt för experten att komma med

rekommendationer utan att ha besökt företaget, i synnerhet när det gäller verksamhetsenergi där det finns någon form av tillverkning”.

Vidare bedömer utredningen att kostnadseffektiva rekommendationer ska anges utifrån ett lönsamhetskriterium där ”teknisk möjlig” och ”ekonomiskt rimlig” ska användas som riktlinje.

Konjunkturinstitutet anser att:

- Dessa ”riktade rekommendationer” riskerar att hämma effektiviteten. Som Näringsdepartementet själv skriver har stora företag ett intresse att hushålla med energi, precis som med andra produktionsfaktorer. Sverige har en stor andel basindustri, vilken är energiintensiv. När åtgärder vidtas, som ett led i att spara energi (och därmed också kostnader) bör de primärt väljas av företagen själva. Företagen kan verksamheten bäst och känner också till hur man uppnår mest energibesparingar för minsta mängd resurser.
- Givet Näringsdepartementets tolkning - blir det istället en fråga om en individuell bedömning av kostnadseffektiviteten från miljösynpunkt liknande den som görs vid tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet inom ramarna för miljöbalken.
- Av direktivets minimikrav (bilaga VI) kan inte utläsas att företaget ska åläggas att genomföra åtgärder utan istället ska kartläggningarna resultera i ”föreslagna åtgärder” så att tydlig information fås om potentiella besparingar. Förslaget ska inte resultera i bindande krav på genomförandet av åtgärder – istället ska företag enbart komma att erhålla rekommendationer.

Promemorian föreslår att ”[t]illsynsmyndigheten får meddela de förelägganden som behövs för att trygga efterlevnaden av de föreskrifter som omfattas av tillsynen. Ett föreläggande får förenas med vite.”

Konjunkturinstitutet vill framhålla att:

- Enbart företag som bryter mot direktivets minimikrav bör åläggas att betala vite. Ett företag som inte genomför rekommendationer bör inte föreläggas med vite. Detta eftersom att energieffektivisering, såsom även regeringen har poängterat (prop 2008/2009:163) ska bedömas utifrån ett systemperspektiv – och att det finns en risk att rekommendationerna baseras på ofullständiga konsekvensanalyser vilka kan underskatta alternativkostnaden för de åtgärder som föreslås. Detta kan göra att energieffektiviseringsåtgärder är mer kostsamma än vad som görs gällande. Baserat på detta måste ansatsen vara att inte skruva upp ambitionen, utöver vad direktivet kräver om det inte tydligt kan visas att nyttorna överstiger kostnaderna.

Direktivet säger att medlemsstaterna ska ”uppmuntra” små och medelstora företag att låta genomföra energikartläggningar. Enligt artikel 8.2 ”får” medlemsstaterna ”inrätta stödprogram för små och medelstora företag, även om de har ingått frivilliga avtal, för att täcka kostnaderna för en energibesiktning och för genomförandet av ytterst kostnadseffektiva rekommendationer från energibesiktningarna, förutsatt att de föreslagna åtgärderna genomförs.”

Vidare står det i samma artikel; ”Medlemsstaterna ska uppmärksamma små och medelstora företag, bland annat genom deras respektive branschorganisationer, på konkreta exempel på hur energiledningssystem skulle kunna underlätta för deras företag. Kommissionen ska hjälpa medlemsstaterna genom att stödja utbyte av bästa praxis inom detta område”.

Näringsdepartementet menar att existerande stödsystem för energikartläggning i små och medelstora företag (givet fortsatt finansiering) uppfyller direktivets krav.

Konjunkturinstitutet anser att:

- Det föreligger otydligheter mellan vad som ”stödprogrammen” relativt de frivilliga avtalen innefattar (frivilliga avtal är också ett program). Konjunkturinstitutet ställer sig tveksam till att genomförandet av en energibesparande åtgärd kan berättiga till stöd från två olika typer av program.
- Det är otydligt vad som avses med att branschorganisationer ska uppmärksamma företagen på hur energiledningssystem ska kunna underlätta – samt hur det förhåller sig till inrättandet av ”program”. Konjunkturinstitutet anser att sådana otydligheter försvårar införandet av effektiva styrmedel.

Främjandet av energieffektivitet för alla slutanvändare (utöver artikel 8 – artiklarna 12 samt 16-18)

Näringsdepartementet skriver att direktivets krav på främjande av energieffektivisering för andra slutanvändare utöver företag är av allmän karaktär - och att Sverige redan har genomfört åtgärder och program som uppfyller direktivets syfte. Emellertid menar utredningen att ”Om åtgärderna ska kunna ses som ett fortvarigt svenskt genomförande av direktivets bestämmelser är det emellertid nödvändigt att ge vissa stöd som ursprungligen setts som tidsbestämda program en mer permanent karaktär.”

Konjunkturinstitutet anser att:

- Näringsdepartementet framhåller energirådgivningens potentiella förtjänster på ett relativt okritiskt sätt trots att studier visat att samverkans effekterna mellan rådgivning och exempelvis skatter inte är obetydliga.
- Det vore oklokt att ”permanenta” vissa styrmedel när Kommissionen såväl som regeringen höjt frågan om energieffektiviseringsmålets ”vara eller inte vara”.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Mats Dillén. Föredragande har varit Anna Mansikkasalo.

Mats Dillén

Anna Mansikkasalo